

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/100/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4418201044
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Polyáková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:4418201044.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Polyákovovej a sudkýň JUDr. Eriky Madarászovej a JUDr. Lenky Halmešovej, v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, Bratislava, IČO: 35 831 154, zastúpený JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom Mýtna 48, Bratislava, IČO: 37927795 proti žalovanej: K. I., nar. XX.X.XXXX, bytom N., H. XX, zastúpená Mgr. Elena Szabóová, advokátka, so sídlom Nové Zámky, Hlavné námestie 7, IČO: 44285884, o zaplatenie 5.397,05 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu v Nové Zámky zo dňa 5.3.2019 č. k. 18Csp/24/2018-166, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti a v časti o nároku na náhradu trov konania zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie konanie v časti zaplatenia sumy 150,- eur s príslušenstvom zastavil. Žalovanú zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 1.450,- eur a úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.450 eur od 21. 01. 2018 do zaplatenia, v mesačných splátkach po 50 eur až do vyrovnania, pod hrozbou strany výhody splátok. Prvú splátku zaplatí žalovaná žalobcovi do 15-teho dňa v mesiaci, nasledujúcim po mesiaci, v ktorom rozsudok nadobudne právoplatnosť. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 46,28 %. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že zo žiadosti o aktiváciu bankomatky Quatro mal za preukázané, že žalovaná požiadala dňa 28.8.2013 o aktiváciu bankomatky Quatro a právny predchodca žalobcu túto žiadosť akceptoval. Úverový rámec v žiadosti bol uvedený sumou 2.400 eur, výška mesačnej splátky bola uvedená v sume 80,- eur. Uvedený dokument obsahoval určenie štandardnej úrokovej sadzby vo výške 22,80% p.a., v žiadosti bol v bode 5.I. bol uvedený indikatívny výpočet RPMN. Z výpisov z bankomatky Quatro mal súd za preukázané, že súčet kreditných operácií v čase od 26.11.2013 do 31.12.2017 predstavoval 1060,- eur, súčet debetných operácií predstavoval 6.457,05 eur. Žalovaná v skutočnosti z účtu vyčerpala sumu 2510 eur, zvyšné debetné operácie zahŕňali vyúčtovanie štandardných úrokov, sankčných úrokov, náklady na vymáhanie a správy účtu. Po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 52 ods. 1, § 53 OZ, § 54 ods. 1,2 OZ, ako aj ust. § 1 ods. 2 prvá veta zákona č. 129/2010 Z.z., § 1 ods. 3 písm. f) uvedeného zákona, § 9 ods. 1 písm. l), § 11 ods. 1 písm. b), § 11 ods. 1 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z., ako aj ust. § 24 ods. 1 a § 25 f) ods. 6 uvedeného zákona. Poukázal na ust. § 145 ods. 2 CSP a žalobu v konaní, v časti zastavil, keďže právny predchodca žalobcu zobral žalobu v časti späť. Vychádzal z toho, že zmluva o poskytnutí úveru formou aktivácie bankomatovej karty je spotrebiteľskou zmluvou. Túto zmluvu považoval za platnú. Zmluva však neobsahuje ročnú priemernú mieru nákladov tak, ako to predpokladá zákon č. 129/2010 Z.z.. Vzhľadom na revolvingový charakter úveru je zrejmé, že údaj o celkovom počte splátok nie je dobre možné uviesť, súd však má za to, že aj dlžník zo zmluvy o revolvingovom úvere by mal mať prehľad o tom, aká časť jeho splátky je určená na splátku istiny, aká časť na splátku úroku, prípadne aká časť pripadá na splátku poplatkov. Uvedenie indikatívneho výpočtu RPMN v zmluve podľa jeho názoru pre určitosť a zrozumiteľnosť zmluvy, nestačí. Zmluva neobsahuje žiadne údaje o sankčných úrokoch, ani o nákladoch na vymáhanie pohľadávky a všeobecné zmluvné

podmienky žalobcu a časti zmluvy sú navyše písané drobným, takmer nečitateľným písmom, čím sa žalovaný dostáva do nevýhodnej situácie. Takýto postup právneho predchodcu žalobcu súd považuje za postup v príkrom rozpore s dobrými mravmi. Z uvedených dôvodov preto považoval zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov. Mal za preukázané, že právny predchodca žalobcu vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 07.03.2015, žaloba bola podaná na súd dňa 24.02.2018, a preto námietku premlčania vznesenú žalovanou súd neakceptoval, pretože táto bola uplatnená v trojročnej premlčacej dobe.

2. Keďže považoval zmluvu za platnú, nemohol žalovanej vzniknúť nárok na bezdôvodné obohatenie, a preto neakceptoval ani námietku premlčania nároku v dvojročnej premlčacej dobe. Súd vyhovel žalobe len čiastočne a zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi rozdiel medzi sumou, ktorú žalovaná reálne z účtu vyčerpala (2510,- eur) a sumou, ktorú žalovaná žalobcovi zaplatila (1060,- eur). Vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol.

3. Súd priznal žalobcovi úrok z omeškania odo dňa podania žaloby. Uvedenú sumu jej povolil splácať v splátkach, keďže žalovaná poberá len starobný dôchodok vo výške 408,10 eura a vdovský dôchodok vo výške 151,70 eura. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP s prihliadnutím na § 262 ods. 1 CSP a úspech žalovanej v konaní činil 46,28 %, preto jej priznal nárok na náhradu trov konania v tomto rozsahu.

4. Uznesenie súdu prvej inštancie napadla odvolaním žalovaná a domáhala sa jeho zrušenia vo výroku o povinnosti zaplatiť žalobcovi sumu 1.450,- eur. V dôvodoch svojho odvolania uviedla, že dôvod neplatnosti zmluvy neodôvodnila len všeobecne ako to uvádza súd. Vo svojom podaní zo dňa 22.2.2019 uviedla, že zmluva nenapĺňa podmienku písomnej formy pre jej nečitateľnosť, pričom nedodržanie písomnej formy je zákonným dôvodom neplatnosti zmluvy, aj podľa § 40 ods. 1 OZ. Za nenáležitú považuje aj argumentáciu s odkazom na dobré mravy a dôvody absolútnej neplatnosti zmluvy a poukazuje na to, že právny úkon nemohol byť uzavretý slobodne, vážne, určite a zrozumiteľne, ak ani dodnes nie je zrejmé, ktoré údaje boli na tlačivo žalobcu vyplnené v čase, kedy žalovaná toto tlačivo - žiadosť, podpísala. Žalovaná naďalej tvrdí, že žiadosť nemôže byť platnou zmluvou a opiera sa o jej tvrdenie v ust. § 53c OZ a jeho § 8. Ak je spotrebiteľská zmluva vyhotovená písomne, predmet a cena nesmú byť uvedené menším písmom, ako je iná časť takejto zmluvy, s výnimkou názvu zmluvy a označenie jej časti. Zmluva uzatvorená v rozpore týmto ustanovením, je neplatná. Žalovaný tiež nekonal vo vzťahu k žalovanej v súlade so zákonom a žalovanú pred podaním o poskytnutie úveru zákonným spôsobom nepoučil a neposkytol jej všetky informácie, potrebné pre jej rozhodnutie. Od posúdenia platnosti zmluvy je potom závislé aj posúdenie premlčania, vzhľadom na trvanie premlčacej doby.

5. Na základe takto podaného odvolania Krajský súd v Nitre uznesením zo dňa 29.6.2020 č.k. 6Co/203/2019-218 odvolanie žalovanej odmietol ako odvolanie, ktoré bolo podané oneskorene. Na základe podaného dovolania, dovolací súd uznesenie Krajského súdu v Nitre zo dňa 29.6.2020 sp. zn. 6Co/203/2019 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, a to uznesením zo dňa 30.8.2022 sp. zn. 5Cdo/159/2021, a to z dôvodu, že odvolanie žalovanej bolo podané včas, pretože v rámci dovolacieho konania, žalovaná predložila výpis z elektronickej pošty, emailovú správu, odoslanú dňa 9.5.2019 o 23:59 hodine, z čoho je zrejmé, že odvolanie bolo podané v posledný deň odvolacej lehoty.

6. K odvolaniu žalovanej sa vyjadril žalobca, ktorý uviedol, že sa stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie a žalovaná vo svojom odvolaní neuviedla žiadne skutočnosti, ktoré by spochybňovali jeho nárok, ktorý je dôvodný a preukázaný. Preto žiadal, aby dovolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v celom rozsahu potvrdil a priznal žalobcovi náhradu trov konania.

7. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote (§ 362 CSP), a že spĺňa náležitosti § 365 a nasl. CSP, preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej vyhovujúcej časti, ako i v časti o trovách konania je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušiť a podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátiť na ďalšie konanie.

8. Odvolací súd konštatuje, že preskúmaný právny vzťah je potrebné vyhodnotiť ako vzťah spotrebiteľský, ktorá skutočnosť v konaní nebola sporná, ani nebola namietaná žiadnou zo strán sporu.

9. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie konanie v časti o zaplatenie 150 eur s príslušenstvom zastavil, v časti žalobe vyhovel, v časti žalobu zamietol a rozhodol o nároku na náhradu trov konania. Rozsudok súdu prvej inštancie bol napadnutý odvolaním len v časti vyhovujúcej, t. j. v časti, v ktorej bola žalovaná zaviazaná zaplatiť žalobcovi sumu 1.450,- eur, spolu s úrokom z omeškania a v prislúchajúcej časti o nároku na náhradu trov konania, preto v dôsledku absencie odvolania, rozhodnutie v časti, v ktorej konanie bolo sčasti zastavené a v časti, v ktorej súd žalobu zamietol nadobudlo právoplatnosť. Preto prieskumom odvolacieho konania bola len jeho vyhovujúca časť, s prislúchajúcou časťou nároku na náhradu trov konania. Súd prvej inštancie posudzoval zmluvu a dospel k záveru, že táto zmluva je bezúročná a bez poplatkov, avšak zmluvu posudzoval bez toho, aby sa v prvom rade zaoberal otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, teda či žalobca je účastníkom hmotnoprávneho vzťahu, z ktorého vyvodzuje žalobou uplatnený nárok.

10. Pre označenie stavu, vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jedna strana sporu subjektom práva a strana na opačnej procesnej strane je subjektom povinností, ktoré sú predmetom sporu, sa v civilnom procesnom práve užíva pojem „vecná legitímácia“. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie, nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť stranou, resp. účastníkom určitého hmotnoprávneho vzťahu, ale vždy iba to, či účastníkom objektívne je, alebo nie je. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia (žalobca) nie je nositeľom tohto hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitímácie ide naopak vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti (žalovaný) nie je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, o ktorú v konaní ide (rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo 192/2004).

11. Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza, alebo sa prieči dobrým mravom.

12. Podľa § 525 ods. 1 OZ, postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia.

13. Podľa § 525 ods. 1 a 2 OZ, postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi. Ak postúpenie pohľadávky oznámi dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený sa dožadovať preukázania zmluvy o postúpení.

14. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorá sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najneskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa, v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

15. Podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách (ZoB), ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník") aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných

záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

16. V preskúmvanej veci sa žalobca domáhal svojho nároku na základe zmluvy o postúpení pohľadávky, ktorá bola uzatvorená medzi spoločnosťami Všeobecná úverová banka a.s. a spoločnosťou Intrum Slovakia, s.r.o., dňa 30.11.2017, na základe ktorej postúpil postupca na žalobcu pohľadávku voči žalovanej. Žalobu samotnú ešte podával právny predchodca žalobcu a k žalobe pripojil výpis z bankomatky Quatro, ako aj žiadosť o aktiváciu bankomatky Quatro zo dňa 28.8.2013. V priebehu konania žiadal o pripustenie návrhu na zmenu strany sporu na strane žalobcu, ktorý odôvodnil tým, že na základe rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok bola pohľadávka postúpená na spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o.. Zároveň spolu so žiadosťou predložil aj oznámenie o postúpení pohľadávky, ktoré adresoval žalovanej dňa 21.3.2018, pripojil aj podací hárok, kde uvedenú zásielku zaslal na poštovú prepravu dňa 22.3.2018. Na základe týchto skutočností, potom súd prvej inštancie uznesením zo dňa 24.4.2018 č.k. 18Csp/24/2018-52 pripustil zmenu účastníkov konania na strane žalobcu tak, že na miesto doterajšieho žalobcu vstupuje Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Bratislava, Mýtna č. 48, IČO: 35 831 154. V priebehu konania pripojil predžalobnú upomienku, ktorá bola zasielaná žalovanej dňa 5.2.2015, zo strany Consumer Finance Holding, a ktorá bola vrátená súdu prvej inštancie dňa 24.2.2015 z dôvodu, že zásielka v odbernej lehote prevzatá nebola. Následne zo strany Consumer Finance Holding bolo vyhotovené oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 7.3.2015 z dôvodu, že dlžné splátky, v lehote stanovenej v predžalobnej upomienke riadne a včas neuhradila, a preto dlh z kreditnej karty Bankomatka Quatro č. 0044592108 sa stal splatným v celom rozsahu naraz. Zároveň uviedol, že dlžná čiastka predstavuje celkovo sumu 2.803,33 eura, ktorý žiadal uhradiť na bankový účet. Či toto oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru bolo doručované žalovanej, v konaní nie je preukázané, pretože doposiaľ žiaden listinný dôkaz žalobca v konaní v tomto smere nepredložil. Súd prvej inštancie v bode 43. svojho rozhodnutia konštatoval, že mal za preukázané, že právny predchodca žalobcu vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 7.3.2015. V ďalšom však svoje rozhodnutie neodôvodnil, prečo práve uvedeným dňom považuje pohľadávku za zosplatenú a listinné doklady v spise sa nachádzajúce žiadnym spôsobom nevyhodnotil, čím rozhodnutie sa stáva nepreskúmateľným. Za týchto okolností neostávalo odvolaciemu súdu len konštatovať, že rozsudok súdu prvej inštancie nie je v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP, keďže súd prvej inštancie svoje rozhodnutie neodôvodnil ústavne prijateľným spôsobom, čím odňal stranám možnosť konať pred súdom. Súd prvej inštancie totiž nehodnotil listinné dôkazy v spore, predložené zo strany žalobcu, a vôbec sa nezaoberal ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách a z toho dôvodu ani nehodnotil vecnú aktívnu legitímáciu žalobcu.

17. Z ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách vyplýva, že banka môže postúpiť inému subjektu iba tú časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu. Dôvodová správa k tomuto ustanoveniu (pôvodne išlo o § 92 ods. 7), doslova uvádza: „V odseku 7 sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia pohľadávky, zodpovedajúcej nesplácanému dlhu, a to aj osobe, ktorá nie je bankou“. Banka je v prípade porušenia zmluvnej povinnosti dlžníka splácať úver riadne a včas, oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, po doručení výzvy dlžníkovi, za podmienok stanovených v zákone o bankách, alebo v zmluve o úvere, prípadne od nej odstúpiť v súlade so všeobecnými obchodnými podmienkami. Rozborom ust. § 92 ods. 8 bankového zákona, treba dospieť k tomu, že celkom jednoznačne definuje podmienky, za ktorých možno, resp. nemožno postúpiť pohľadávku, patriacu banke, buď inej banke, alebo subjektu, ktorý nie je bankou. Prvá veta ustanovenia definuje dve takéto podmienky, z ktorých prvou je písomná výzva banky, uvažujúcej o postúpení riadne nesplácanej úverovej pohľadávky klientovi, aby pohľadávku splnil a druhou nepretržite viac než 90 dní trvajúce omeškanie klienta, so splnením čo i len časti jeho peňažného záväzku, zodpovedajúceho pohľadávke banky. Druhá veta potom obsahuje i úpravu situácie, v ktorej (napriek splneniu podmienok postúpenia), banka uplatniť právo pohľadávku postúpiť nebude môcť, a to vtedy, ak klient ešte pred postúpením, svoj omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu, vrátane jeho príslušenstva splní; okrem nej ale tiež prípad, v ktorom práve zmienené obmedzenie banky existovať nebude - vtedy, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo i len časti toho istého peňažného záväzku zákonom trvale kvalifikovaný čas, presahujúci jeden rok (rozsudok NS SR sp. zn. 7Cdo 26/2017). Pokiaľ ide o vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru zo dňa 7.3.2015, v tejto súvislosti je nutné poukázať aj na ust. § 53 ods. 9 OZ, podľa ktorého ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565, najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, aj keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní, na uplatnenie tohto práva. Vzhľadom na ust. § 53 ods. 9 OZ, sa uplatní pre spotrebiteľský právny vzťah osobitný právny režim, v prípade záväzkových vzťahov, ktoré vznikli na

základe spotrebiteľskej zmluvy. Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré má spotrebiteľ ako dlžník vykonať v splátkach, môže veriteľ ako dodávateľ žiadosťou o zaplatenie uplatniť stratu výhody splátok až po uplynutí troch mesiacov od omeškania s úhradou splátky, pokiaľ súčasne upovedomí spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní, na uplatnenie tohto práva. Pokiaľ ide o upozornenie podľa § 53 ods. 9 OZ, tak zákonodarca má na mysli adresovanú písomnosť, ktorá sa musí nevyhnutne dostať do sféry dispozície spotrebiteľa, a z ktorej obsahu musí byť zrejmé jednak splnenie zákonných podmienok, uplatnenia režimu § 53 ods. 9 OZ a jednak výslovné upozornenie spotrebiteľa na vykonanie práva dodávateľa podľa § 565 OZ.

18.V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje i na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 147/2017, v ktorom Najvyšší súd SR uviedol, že v prípade, ak neboli splnené podmienky podľa § 92 ods. 8 prvá veta zákona o bankách, pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, jedná sa o postúpenie v rozpore so zákonom (v tomto prípade so zákonom o bankách), kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 OZ vylúčené/zakázané. Išlo teda o neplatný právny úkon v zmysle § 39 OZ, pričom na absolútnu neplatnosť postúpenia musí prihliadať súd aj bez námietky z úradnej povinnosti. Ak teda dôjde k postúpeniu pohľadávky, ohľadom ktorej to zákon vylučuje, ide o cesiu neplatnú ex tunc a jej neplatnosť nie je možné zhojiť. Vyslovené právne i skutkové závery najvyšším súdom vychádzali už z predchádzajúceho rozhodnutia Najvyššieho súdu SR vo veci sp. zn. 7Cdo 26/2017.

19.Taktiež v uznesení zo dňa 30.6.2022 sp. zn. 7Co/86/2021, Najvyšší súd SR akcentoval právny názor, podľa ktorého, pokiaľ zmluva o postúpení banky, nespĺňa zákonné podmienky, ustanovené v § 92 ods. 8 zákona o bankách, potom je takáto zmluva ex tunc, neplatná (§ 39 OZ); na neplatnosť postúpenia prihliada súd ex offo, neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky banky spôsobuje nemožnosť vymáhania dlžných súm postupníkom, a to pre nedostatok jeho aktívnej vecnej legitímácie.

20.V neposlednom rade odvolací súd poukazuje na občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu SR, konané dňa 22.6.2022, kde ako judikát bola schválená právna veta: „V sporoch s ochranou slabšej strany súd skúma vecnú legitímáciu z úradnej povinnosti. Dôkazné bremeno preukázania splnenia podmienok podľa § 92 ods. 8 vety prvej zákona o bankách, pred postúpením pohľadávky zaťažuje veriteľa, a to aj v prípade, že spotrebiteľ nepoprel s tým súvisiace skutkové tvrdenia veriteľa“ (rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo 162/2020).

21.Kedže súd prvej inštancie doposiaľ neskúmal vecnú aktívnu legitímáciu žalobcu, odvolací súd jeho rozhodnutie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, pričom v ďalšom konaní odvolací súd viazaný vysloveným právnym názorom odvolacieho súdu, bude vo veci skúmať, či žalobca je vecne aktívne legitimovaný na podanie predmetnej žaloby a až v prípade, ak dospeje k záveru, že je vecne aktívne legitimovaný, tak bude následne opätovne skúmať podmienky predmetnej zmluvy. Opätovne sa bude zaoberať aj vznesenou námietkou premlčania, pričom odvolací súd poukazuje v tejto súvislosti na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/140/2021; 5Cdo/224/2021; 4Cdo/132/2021, ktoré sa zaoberajú stanovením počiatku plynutia premlčacej doby v spotrebiteľských vzťahoch, pri strate výhody splátok. V novom rozhodnutí rozhodne i o náhrade trov prvoinštančného aj odvolacieho konania.

22.Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).